

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”**

**ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА
И ИНФОРМАТИКА**

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ОКС “БАКАЛАВЪР
ПО ИНФОРМАТИКА”**

**ЧАСТ I (ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ)
15.07.2010 г.**

Време за работа – 3 часа

Драги абсолвенти,

Попълнете факултетния си номер на всички страници!

Решението на всяка от задачите се разполага само в мястото от края на условието на тази задача до началото на условието на следващата задача. Могат да се използват и двете стани на листата.

Изпитната комисия ви пожелава успешна работа.

Задача 1. (12 точки) Да се провери кои от следващите езици над азбуката $X = \{0, 1\}$ са едни и същи и кои са различни:

1. L_1 се представя чрез регулярния израз $1(0+1)^*0$

2. L_2 се разпознава от крайния недетерминиран автомат

$$A = \langle \{q_0, q_1, q_2, q_3\}, \{0, 1\}, q_0, \delta, \{q_3\} \rangle$$

с функция на преходите δ , представена чрез таблицата:

q	0	1
q ₀	{q ₁ }	{q ₂ }
q ₁	{q ₁ , q ₃ }	{q ₁ }
q ₂	{q ₂ }	{q ₂ , q ₃ }
q ₃	∅	∅

3. L_3 се разпознава от крайния детерминиран автомат

$$B = \langle \{q_0, q_1, q_2\}, \{0, 1\}, q_0, \delta, \{q_0, q_1, q_2\} \rangle$$

с функция на преходите δ , представена чрез таблицата:

q	0	1
q ₀	q ₀	q ₁
q ₁	q ₂	q ₁
q ₂	q ₀	—

4. L_4 се разпознава от крайния детерминиран автомат

$$C = \langle \{q_0, q_1, q_2, q_3, q_4\}, \{0, 1\}, q_0, \delta, \{q_2, q_4\} \rangle$$

с функция на преходите δ , представена чрез таблицата:

q	0	1
q ₀	q ₁	q ₃
q ₁	q ₂	q ₁
q ₂	q ₂	q ₁
q ₃	q ₃	q ₄
q ₄	q ₃	q ₄

За да покажете, че два езика са различни посочете дума, която е от единия език, но не е от другия, а за да покажете, че два езика съвпадат сравнете крайните детерминирани амтомати, които ги разпознават.

Задача 2. (12 точки) Текстов файл с име `comprocB` съдържа зададената по-долу последователност от команди на `bash` за Linux. Да се напише вдясно на програмния код какво ще бъде изведено на стандартния изход след стартиране на файла с команден ред: **`bash comprocB b1 b2 b3`**, ако на стандартния вход бъде подадена следната последователност от символи: **`b2`**

```
if test -z $5
then echo $1
    for var
    do echo $var >> fniz
    done
else echo $2
    while true
    do echo LOOP
    break
    done
fi
cat fniz
read string
until cat fniz | grep $string
do
    set $2 b1
    echo `grep $2 fniz`
    echo END
    exit
done
set $3 $1 1
echo OK $3
echo `grep $1 fniz`
exit
echo OK
```

Задача 3. (12 точки) Да се напише функция, която по зададен масив от низове намира най-големия брой низове от масива, които са анаграми помежду си. Един низ е анаграма на друг, ако е съставен от същите символи, но в разбъркан ред. Последното означава, че за да са анаграми два низа трябва всеки от символите на първия да се среща точно толкова пъти и във втория и обратно. Например низовете asdff и fsdaf са анаграми един на друг, докато низовете asdff и aafsd не са.

Пример:

Вход: string ginrts ringst strong spong shpong pongs

Изход: 3

Думите могат да бъдат разделени на следните групи, елементите на които са анаграми помежду си:

string ginrts ringst

strong

shpong

spong pongs

Задача 4. (15 точки) Класът DLLList, представя списък с две връзки, съдържащ числа с плаваща запетая. Дефиницията му е следната:

```
struct node {
    double data;
    node* next;
    node* prev;
};

class DLLList {
private:
    node* start;           // указател към началото на списъка
    node* end;             // указател към края на списъка
    node* forwardIter;     // итератор за обхождане напред
    node* backwardIter;    // итератор за обхождане назад
public:
    // функции от голямата четворка
    DLLList();
    DLLList(DLLList const&);
    DLLList& operator=(DLLList const&);
    ~DLLList();
    // вмъква числото x пред елемента, сочен от p
    void insertBefore(node* p, double x);
    // вмъква числото x след елемента, сочен от p
    void insertAfter(node* p, double x);
    // изтрива елемента, сочен от p от списъка
    // и го записва в x
    void deleteElem(node* p, double& x);
    // установява forwardIter да сочи към началото на списъка
    // или към елемента, сочен от p, ако за p е зададена
    // ненулева стойност
    void startForward(node* p = NULL);
    // установява backwardIter да сочи към края на списъка
    // или към елемента, сочен от p, ако за p е зададена
    // ненулева стойност
    void startBackward(node* p=NULL);
    // премества forwardIter напред и връща старата му стойност
    node* nextForward();
    // премества backwardIter назад и връща старата му стойност
    node* nextBackward();
};
```

а) (3 т.) Да се дефинират член-функциите от голямата четворка;

б) (3 т.) Да се дефинират член-функциите `insertBefore` и `insertAfter`;

в) (2 т.) Да се дефинира член-функцията `deleteElem`;

г) (3 т.) Да се дефинира функцията `bool mirror(DLList& dl1, DLList& dl2)`, която проверява дали списъкът `dl1` е огледален образ на `dl2`, т.е. дали `dl1` се състои от елементите на `dl2`, разглеждани в обратен ред;

д) (4 т.) Да се дефинира функцията `node* split(DLList& dl, double x)`, която с едновременно обхождане от началото и от края нарежда елементите на списъка `dl` в две области така, че в началото на списъка да се окажат само числа, по-малки от x , а в края на списъка — числа, по-големи от x . За целта може да се използва следният алгоритъм: списъкът `dl` се обхожда от двата края до момента, в който бъдат достигнати два елемента a (от началото) и b (от края), такива че $a > x > b$. При достигане на такива елементи те да бъдат разменени и обхождането да продължи със същата стратегия. Като резултат да бъде върната границата между двете области, т.е. указател към клетката, съдържаща последния по ред елемент в `dl`, който е по-малък от x .

Задача 5. (10 точки) Какъв е резултатът от изпълнението на програмата:

```
#include <iostream>
using namespace std;

class A {
private: int n; double d;
public:
    A(int a = 0): n(a), d(a) { d = 1.5; dump(); }
    A(const A& p) { n = p.n + 1; d = p.d + 1.5; dump(); }
    A& operator=(const A& p){
        if(this!=&p){
            n = p.n;
            d = p.d;
            dump();
        }
        return *this;
    }
    void dump() { cout << "A(n): " << n << ", A(d): " << d << endl;}
};

class B {
private: int n; double d;
public:
    B(double b = 2.5) { n = 2; d = b; dump(); }
    B(const B& p) { n = p.n; d = p.d; dump(); }
    B& operator=(const B& p){
        if(this!=&p){
            n = p.n + 2;
            d = p.d + 2.5;
            dump();
        }
        return *this;
    }
    void dump() { cout << "B(n): " << n << ", B(d): " << d << endl;}
};

class C : protected B, A {
private: int n, m;
public:
    C(int x = 3, int y = 2, int z = 1): A(x), B(y) { n = z; m = x + y; dump();}
    C& operator=(const C& p) {
        if (this!=&p) {
            A::operator =(p);
            B::operator =(p);
            n = p.n;
            m = p.m;
            dump();
        }
        return *this;
    }
    void dump() { cout << "C(n): " << n << ", C(m): " << m << endl;}
};

void main() {
    A b(3);
    C c1, c2(1, 2, 3), c3(4, 5);
    C c4(c1);
    c4 = c2;
}
```


Задача 6. (12 точки) Даден е списък L, който съдържа цифри (естествени числа, принадлежащи на интервала [0, 9]). Да се напише функция (find-max L), която намира най-голямото число, което може да се образува от цифрите в L. Ако L е празен, функцията find-max трябва да връща нула.

Пример:

(find-max '()) \rightarrow 0

(find-max '(0 0 0)) \rightarrow 0

(find-max '(1 1 9 8 9 3 4 6 7 0 0)) \rightarrow 99876431100

Задача 7. (10 точки) С метода на резолюцията докажете, че от φ_1 , φ_2 и φ_3 следва ψ , където

$\varphi_1: \forall X \forall Y (p(X, Y) \Rightarrow q(X, Y))$

$\varphi_2: \forall X \exists Y (q(X, X) \& r(X, Y) \Rightarrow s(Y, X))$

$\varphi_3: \exists X \forall Y (p(X, X) \& r(X, Y))$

$\psi: \exists X \exists Y (p(X, X) \& s(Y, X)).$

Задача 8. (10 точки) Дадено е пространство от състояния $V = \{v_0, v_1, v_2, \dots, v_n\}$. Състоянието v_0 е начално, а v_n – крайно. За всяко състояние е дефинирана функцията $f(v)$, която пресмята очакваната цена на пътя от това състояние до крайното $/f(v_n) = 0/$. Има и функция на преходите $p(v)$, която за всяко състояние предоставя множество от състоянията, които са негови непосредствени наследници. Приемаме, че цената на всеки преход между две състояния е еднаква. Дадено е множество $Bad \subset V$. Да се реализира алгоритъм за намиране на път с минимална цена между началното и крайното състояние, който не минава през състояния от множеството Bad . За реализацията използвайте константно зададени в програмата входни данни. Приемете, че имате дефинирани функциите f и p .

Задача 9. (10 точки) Дадена е базата от данни *Ships*, в която се съхранява информация за кораби (*Ships*) и тяхното участие в битки (*Battles*) по време на Втората световна война. Всеки кораб е построен по определен стереотип, определящ класа на кораба (*Classes*).

Таблицата ***Classes*** съдържа информация за класовете кораби:

class – име на класа, първичен ключ;
type – тип ('bb' за бойни кораби и 'bc' за бойни крайцери);
country – държавата, която строи такива кораби;
numGuns – броя на основните оръдия;
bore – калибъра им (диаметърът на отвора на оръдието в инчове);
displacement – водоизместимост (в тонове).

Таблицата ***Ships*** съдържа информация за корабите:

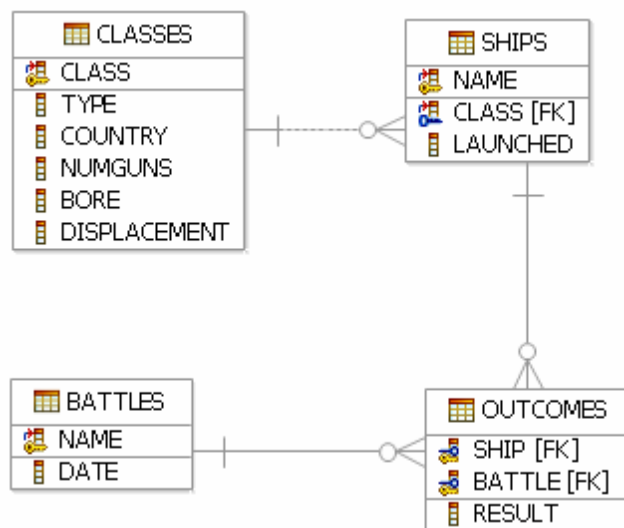
name – име на кораб, първичен ключ;
class – име на неговия клас;
launched – годината, в която корабът е пуснат на вода.

Таблицата ***Battles*** съхранява информация за битките:

name – име на битката, първичен ключ;
date – дата на провеждане.

Таблицата ***Outcomes*** съдържа информация за резултата от участието на даден кораб в дадена битка (колониите *ship* и *battle* заедно формират първичния ключ):

ship – име на кораба;
battle – име на битката;
result – резултат (потънал – 'sunk', повреден – 'damaged', победил – 'ok').

1 (4 точки). Посочете заявката, която извежда всички държави, които имат както класове кораби с по-малко от 9 оръдия (*numguns*), така и класове кораби с над 12 оръдия:

a)
 SELECT DISTINCT COUNTRY
 FROM CLASSES
 WHERE NUMGUNS<9 AND NUMGUNS>12;

в)
 SELECT COUNTRY
 FROM CLASSES
 WHERE NUMGUNS<9
 UNION
 SELECT COUNTRY
 FROM CLASSES
 WHERE NUMGUNS>12;

б)
 SELECT DISTINCT C1.COUNTRY
 FROM CLASSES C1
 JOIN CLASSES C2 ON
 C1.COUNTRY=C2.COUNTRY
 WHERE C1.NUMGUNS<9
 AND C2.NUMGUNS>12;

г)
 SELECT DISTINCT COUNTRY
 FROM CLASSES
 WHERE NUMGUNS<9 AND COUNTRY =
 (SELECT COUNTRY
 FROM CLASSES
 WHERE NUMGUNS>12);

2 (6 точки). Посочете заявката, която за всяка държава, участвала в не повече от 3 битки, извежда името ѝ и броя битки, в които е участвала. Ако дадена държава няма нито един кораб или не е участвала в нито една битка, за нея да извежда 0.

a)
SELECT COUNTRY, COUNT(DISTINCT BATTLE) AS NUM_BATTLES
FROM CLASSES C, SHIPS S, OUTCOMES O
WHERE C.CLASS=S.CLASS AND S.NAME=O.SHIP
GROUP BY COUNTRY
HAVING COUNT(DISTINCT BATTLE)<4;

б)
SELECT COUNTRY, COUNT(O.BATTLE) AS NUM_BATTLES
FROM CLASSES C
LEFT JOIN SHIPS S ON C.CLASS=S.CLASS
LEFT JOIN OUTCOMES O ON S.NAME=O.SHIP
GROUP BY COUNTRY
HAVING COUNT(O.BATTLE)<4;

в)
SELECT COUNTRY, COUNT(DISTINCT BATTLE) AS NUM_BATTLES
FROM OUTCOMES
JOIN SHIPS ON NAME=SHIP
RIGHT JOIN CLASSES ON CLASSES.CLASS=SHIPS.CLASS
GROUP BY COUNTRY
HAVING COUNT(DISTINCT OUTCOMES.BATTLE)<=3;

г)
SELECT C.COUNTRY, COUNT(O.BATTLE) AS NUM_BATTLES
FROM CLASSES AS C
INNER JOIN SHIPS AS S ON C.CLASS=S.CLASS
LEFT OUTER JOIN OUTCOMES AS O ON S.NAME=O.SHIP
WHERE COUNT(O.BATTLE)<=3;